

ANALYSIS OF PAIN DRUGS INFLAMMATION PROCESS AND EFFECTS OF DRUGS

Ibragimova Shahnoza Rustamovna¹, Saidmurodova Zarifa Azamatovna²

¹ Assistant of the Department of Biochemistry of Samarkand Medical Institute

ibragimovashaxnoza303@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.4985660>

ARTICLE INFO

Received: 05th June 2021

Accepted: 10th June 2021

Online: 15th June 2021

KEY WORDS

morphene, stabilizer, promedol, steroids and nonsteroids, aseptic inflammation, marijuana, psp, apomorphine.

ABSTRACT

Analysis of analgesics, the inflammatory process and the effects of drugs, pharmacological properties.

OG'RIQ QOLDIRUVCHI DORILAR TAXLILI YALLIG'LANISH JARAYONI VA NARKOMANIYADA QO'LLANILADIGAN DORILAR TA'SIRI

Ibragimova Shahnoza Rustamovna¹, Saidmurodova Zarifa Azamatovna²

¹ Samarqand tibbiyot instituti biokimyo kafedrasasi assistenti

ibragimovashaxnoza303@gmail.com

MAQOLA TARIXI

Qabul qilindi: 05-iyun 2021

Ma'qullandi: 10-iyun 2021

Chop etildi: 15-iyun 2021

KALIT SO'ZLAR

morfen, stabilizator, promedol, Steroid va nosteroidlar, aseptik yallig'lanish, marixuana, psp, apomorfin.

ANNOTATSIYA

Og'riq qoldiruvchi dorilar taxlili yallig'lanish jarayoni va narkomaniyada qo'llaniladigan dorilar ta'siri, farmakologik xususiyatlari.

Kirish qismi: Og'riq qoldiruvchi dorilar – og'riq sezgisini yo'qotuvchi yoki kamaytiruvchi dorilar. Bularga kimyoviy tuzilishi va ta'sir mexanizmi turlicha dori moddalari kiradi. Og'riq qoldiruvchi

dorilardan nerv sistemasiga ta'sir etib, og'riqni kamaytiruvchi moddalar (analgetiklar) asosiy o'rinni egallaydi. Narkotik analgetiklar va nonarkotik analgetiklar farq qilinadi. Narkotik

analgetiklarga morfin, va uning sintetik o'rindoshlari (promedol, fentanil va boshqalar) kiradi. Narkotik analgetiklar turli og'riklar, jumladan, shikastlanish, kuyish, miokard infarqtida ro'y beradigan kuchli og'riklarni ham qoldiradi. Morfin markaziy nerv sistemasiga ta'sir ko'rsatib, eshituv, qo'rquv, taktil sezgisini o'tkirlashtiradi, o'ziga xos gallyusinatsiyalar keltirib chiqaradi. Og'riq bilan kechadigan salbiy emotsiyalar (vahima, hayajonlanish, g'am-g'ussa va boshqalar)ni susaytirib, xavfsizlik, o'zini yengil his qilish, bamaylixotirlik tuyg'usini paydo qiladi. Narkotik analgetiklar takror-takror qabul qilinganda odam unga o'rganib, qo'msaydigan bo'lib, narkomaniyaga sabab bo'lishi mumkin. Shuning uchun narkotik analgetiklar qat'iy hisobda turadi va ular cheklangan holda beriladi. Narkotik analgetiklarni vrach ruxsatisiz ichish taqiqlanadi.

Asosiy qism; analgetiklarga kimyoviy tuzilishi turlicha bo'lgan sintetik moddalar (amidoprin, analgin, atsetilsalitsilat kislotasi, paratsetamol va boshqalar) kiradi. Bu xil analgetiklarning narkotik analgetiklarga karamanda og'riq qoldiruvchi ta'siri kuchsizroq bo'lib, asosan, nevrалgiya tu-sidagi og'riklarda, mialgiya (muskullar yallig'lanishi)da, tish va bosh og'rig'ida, artralgiyada ishlatiladi. Nonarkotik analgetiklar og'riq qoldirishi bilan bir qatorda isitma tushishiga ham (qarang Isitma tushiruvchi dorilar) yordam beradi. Ko'pchilik Nonarkotik analgetiklarning yallig'lanishga qarshi ta'siri ham bor (qarang Yallig'lanishga qarshi dorilar). Vrach ruxsatisiz bu dorilarni ichmaslik kerak.

Tayanch tushunchala; guruhiga mansub bo'lmagan bir kancha dori moddalar ham

og'riq qoldirishi mumkin. Mac, silliq muskullarni bo'shashtiruvchi dorilar — atropin, bangidevona preparatlari, papaverin, no-shpalar va boshqa qon tomirlar spazmida ishlatiladigan tomir kengaytiruvchi dorilar shular jumlasidandir.

Yallig'lanishga qarshi dorilar — yallig'lanish jarayonini susaytirishda qo'llaniladigan dorilar; ular sirtga, og'iz orqali, rektal va in'yeksion qo'llash uchun mo'ljallangan bo'lib, deyarli barcha dori shakllari holda ishlab chiqariladi.

Yallig'lanishga qarshi dorilarni qo'llash yallig'lanish jarayoni qaysi a'zoda kuzatilayotganligi, uning patogenezi va boshqalarga bog'liq.

Farmakologik faol birikmalarning turli guruhlariga mansub ko'pgina dori vositalari yallig'lanishga qarshi ta'sirga ega, ular yallig'lanishning sabablari, tabiati va tasnifidan qat'i nazar unga qarshi ta'sir ko'rsatadi.

Infeksiya sababli yallig'lanishda antibiotiklar va boshqalar kimyoterapevtik vositalar qo'llaniladi, ular mikroorganizmlarning hayot faoliyatini susaytiradi va mikroflora muhitidagi yallig'lanish jarayoniga nisbatan ta'sir qiladi. Alohida kimyoterapevtik vositalar (mas, sulfanilamidlar, tetratsiklinlar va boshqalar) ham yallig'lanish jarayonlarini bartaraf etadi, lekin ularning samarasi kam.

Kimyoviy tuzilishiga ko'ra Yallig'lanishga qarshi dorilar: Steroid va nosteroid guruhlariga bo'linadi.

Buyrak usti bezlari po'stlog'i gormonlari va ularning sintetik o'rindoshlari — glyukokortikoidlarning amaliy ahamiyati katta bo'lishiga qaramay, ulardan

foydalanganda ba'zi noxush holatlar ro'y beradi. Shuning uchun ularni o'z bilgicha qabul qilish yaramaydi.

Yallig'lanishga qarshi steroid vositalarga rezorbtiv (gidrokortizon, prednizolon, deksametazon va boshqalar) va mahalliy ta'sir qiluvchi (flyuotsinolon atsetonid, flyumetazon pivalat, betametazon va boshqalar) glyukokortikoidlar kirib ularning ta'siri immunodepressiv ta'sir bilan birgalikda namoyon bo'ladi; nosteroid vositalarga karbon kislotalarning ba'zi hosilalari (pirazonon, oksikam va boshqalar) kiradi.

Bir qator og'riq qoldiruvchi dorilar ham Yallig'lanishga qarshi dorilard. Sifatida ishlatiladi. Bular yallig'lanishga qarshi ta'siri jihatidan glyukokortikoidlardan kuchsizroq, qo'shimcha kasalliklarni ham nisbatan kam keltirib chiqaradi. Shu tufayli og'riq qoldiruvchi dorilar bo'g'imlar, muskullar va ichki a'zolar yallig'lanishida keng qo'llaniladi. Ular analgetik va isitma tushiruvchi ta'sirga ega. Ko'pgina dorivor o'simliklar (mas, bo'yimodaron, mavrak va boshqalar) ba'zi teri va shilliq qavatlar kasalliklarida yallig'lanishga qarshi yaxshi naf beradi. Me'daichak yo'llari yallig'langanda (ayniqsa bolalarda) shilimshiq holidagi dori buyuriladi. U bevosita yallig'lanishga qarshi ta'sir etmay, faqat shilliq pardani o'rab oladi va uni har xil ta'sirlardan saqlaydi.

Burishtiruvchi dorilar ham yallig'lanishga qarshi kuchsizroq ta'sir etadi, ular asosan teri va shilliq pardalar yallig'langanda ishlatiladi. Burishtiruvchi dorilar to'qimaning oqsil moddalari bilan birgalikda himoya qatlami hosil qilib, shilliq pardalarni va shikastlangan sirtlarni

turli ta'sirotlardan saqlaydi va yallig'lanish jarayonining avj olishiga yo'l qo'ymaydi.

Aseptik yallig'lanishda (ayniqsa, allergik yoki autoallergik to'qimalar shikastlanganda) yallig'lanishga qarshi steroid vositalarning immunodepressiv ta'siri alohida ahamiyatga ega.

Immunodepressantlar, asosan, immunitet hujayra omiliga susaytiruvchi ta'sir ko'rsatib, sitostatik ta'sir hisobiga yallig'lanishning proliferativ bosqichini bartaraf etadi.

Yallig'lanish kasalligikelib chiqish sabablari turlicha bo'lgan yallig'lanish kasalliklarini davolashda qo'llaniladi. Ulardan ko'pincha revmatizmga qarshi vosita sifatida foydalaniladi. Yallig'lanishga qarshi steroid vositalar miokarditlar, o'tkir va surunkali nefritlar, gepatitlar va boshqalar ichki a'zolarning yallig'lanish kasalliklarini davolash uchun ishlatiladi. Glyukokortikoidlar dermatologiya (mas, ekzema, dermatitlar, neyrodermitlar va boshqalarda mahalliy qo'llash uchun), oftalmologiya (keratit, kon'yunktivit, irit, bleforit va boshqalar), otorinolaringologiya (vazomotor va allergik rinitlar, tashqi eshitish yo'llari yallig'lanishi) amaliyotida qo'llaniladi.

Lacing bir yoki bir nechta moddalarni boshqasiga qo'shish harakati. Biroz ko'cha giyohvand moddalar Odatda turli xil sabablarga ko'ra boshqa kimyoviy moddalar bilan bog'lab qo'yilgan, ammo bu ko'pincha asl mahsulotni to'plash yoki boshqa arzon dori-darmonlarni qimmatroq narsa o'rniga sotish uchun amalga oshiriladi. Shaxslar ba'zida fiziologik yoki psixoaktiv ta'sirlarni birlashtirish yoki o'zgartirish uchun boshqa dorilar bilan o'zlarining dori-darmonlarini bog'lashadi.

Giyohvand moddalar o'zlarining bog'langanligini bilmagan yoki ularni bog'lash uchun ishlatilgan narsalardan bexabar bo'lgan oxirgi foydalanuvchilarga sotilishi mumkin. Ta'minot zanjirining turli nuqtalarida rentabellikni oshirish uchun ko'plab dori-darmonlarni aldashadi kesish agentlari. Shunga o'xshash fizikaviy va yoki kimyoviy xususiyatlarga ega bo'lgan moddalardan foydalanish mumkin, shuning uchun oxirgi mahsulot u taxmin qilingan narsaga juda o'xshashdir. Shunga o'xshash fizik xususiyatlarga ega bo'lgan inert moddalar tashqi ko'rinishini

o'zgartirmasdan og'irlikni oshirish uchun ishlatilishi mumkin. Shunga o'xshash kimyoviy xususiyatlarga ega bo'lgan aralashmalarni arzonroq yoki osonroq olish juda ko'p aralashtirilgan dori-darmonlarni dantel qilish uchun ishlatilishi mumkin, shu bilan birga psixoaktiv quvvatni saqlab qoladi.

Giyohvand moddalar, shuningdek, oxirgi foydalanuvchiga bog'ich haqida xabar berilishi bilan bog'lanishi mumkin. Bu holda, zinokorlik o'rniga, dantelli mahsulot mahsulotni yanada kerakli qilish uchun mo'ljallangan.

1-dori	2-dori	3-dori	Dori vositasini ng nomi	Mastli k nomi	Izoh
<u>Spirтли ichimlik ar</u>	<u>Barbituratlar</u>		Geronimo. Yovvoyi geronimo		
<u>Spirтли ichimlik ar</u>	<u>Xlorli gidrat</u>		<u>Mikki Fin</u>		Argo tilida Mikki Finn yoki oddiygina Mikki - bu a <u>ichish</u> bilan bog'langan <u>psixoaktiv dori</u> yoki <u>qobiliyatsiz agent</u> (ayniqsa <u>xloral gidrat</u>) birovga qobiliyatini buzish niyatida ularning bilimsiz berilgan.
<u>Nasha</u>	<u>Balyalanuvchi suyuqlik</u>		Illy. Sevgi qayig'i		Kokainni chekuvchilar orasida qovurdoqdan foydalanish (balzamni

					yumshatuvchi suyuqlik va PCP bilan bog'langan sigaretalar yoki mariyuana tayyoqchalari Balyalanuvchi suyuqlik PCP ishlab chiqarishning yon mahsuloti sifatida topilgan.
<u>Nasha</u>	<u>Formaldegid</u>	<u>PCP</u>	Nam		Boshqa moddalarga botirilgan yoki bog'langan mariyuana sigaretalari, odatda formaldegid, fentsiklidin yoki ikkalasi ham "ho'l" deb nomlanadi va nafas etishmovchiligini keltirib chiqaradi
<u>Nasha</u>	<u>Formaldegid</u>		Klik, dank. Sevgi qayig'i		Boshqa moddalarga botirilgan yoki bog'langan mariyuana sigaretalari, odatda formaldegid, fentsiklidin yoki ikkalasi ham "ho'l" deb nomlanadi va nafas etishmovchiligini keltirib chiqaradi
<u>Nasha</u>	<u>PCP</u>	<u>Balyalanuvchi suyuqlik</u>	Qovurilgan, qovurilgan tayyoqchal ar. Sevgi qayig'i		Balyalanuvchi suyuqlik PCP ishlab chiqarishning yon mahsuloti sifatida topilgan.

<u>Yoriq-kokain</u>	<u>Benzokain</u>		Coco qor		Benzokain bilan kesilgan yoriq. Benzokain - bu koksning karaxtlash ta'sirini taqlid qiluvchi tish anesteziyasi.
<u>Yoriq-kokain</u>	<u>Prokain</u>		Ikkala tosh		Prokain bilan kesilgan yoriq. Prokain - bu koksning karaxtlash ta'sirini taqlid qiluvchi tish anesteziyasi.
<u>LSD</u>	<u>Strixnin</u>		Orqa to'sar (ba'zan orqaga qarab)		Strixnin qotillik yoki qasddan suiqasdga oid tekshiruvlarda aniqlangan, u erda zaharlanish uchun kimdir aniq nishonga olingan.
<u>Geroin</u>	<u>Harakat kasalligi dorilar</u>		Polo		Ushbu kombinatsiya Nyu-Jersi shtatining Nyu-York shahrida o'nlab dozani oshirib yuborishiga olib keldi, politsiya va shifokorlar ushbu hududdagi bitta sotuvchi geroin ta'minotini oldini olish uchun ishlatiladigan teri yamoqlarining asosiy tarkibiy qismi bo'lgan skopolamin bilan suyultirish orqali uning foydasini yaxshilashga harakat qilgan deb gumon qilishdi. harakat

					kasalligi.
<u>Geroin</u>	<u>Skopolamin</u> yoki <u>strixnin</u>		Spike		Ushbu kombinatsiya Nyu-Jersi shtatining Nyu-York shahrida o'nlab dozani oshirib yuborishiga olib keldi, politsiya va shifokorlar ushbu hududdagi bitta sotuvchi geroin ta'minotini oldini olish uchun ishlatiladigan teri yamoqlarining asosiy tarkibiy qismi bo'lgan skopolamin bilan suyultirish orqali uning foydasini yaxshilashga harakat qilgan deb gumon qilishdi. harakat kasalligi. Strixnin qotillik yoki qasddan suiqasdga oid tekshiruvlarda aniqlangan, u erda kimdir zaharlanish uchun maxsus jabrlangan.
<u>Geroin</u>	<u>Sintetik opioidlar</u>		<u>Kulrang o'lim</u>		Daromadni maksimal darajada oshirish uchun sotiladigan sintetik opioidlar
<u>PCP</u>	<u>Benzin</u>		Oktan		PCP benzin bilan bog'langan. Sigaretalar yoki bo'g'inlar tezda bug'lanib ketadigan eritmada namlanadi.

Boshqalar opioidlilar ba'zan heroin sifatida sotiladi yoki heroin bilan kesiladi. Heroin sifatida sotilgan yoki unga bog'langan fentanil, o'tmishda bozorda paydo bo'ladigan ko'plab o'limlar tufayli yangiliklar qilgan. So'nggi paytlarda Fentanil va unga o'xshash analoglar toza chang shaklida juda arzon narxlarda ishlab chiqarilmoqda. Dilerlar Fentanilning heroin narxiga nisbatan ko'cha narxiga qarab Fentanilni kesib yoki sotishlari mumkin. Bunday aralashmalarining kuchi (ayniqsa, ehtiyotsizlik bilan qilingan bo'lsa) sof geroin dan ancha yuqori bo'lishi mumkin va shuning uchun foydalanuvchilar tez-tez dozasini oshirib yuborishadi. Kulrang o'lim Qo'shma Shtatlardagi ko'cha giyohvand moddasi. Namunalarda dizayner preparati borligi aniqlandi U-47700, geroin va opioidlilar shu jumladan fentanil va karfentanil.

Stimulyatorlar - bu tezashtiradigan yoki iste'molchiga aqliy turtki beradigan dorilar.

Xulosa: Garchi marixuana qattiq dori-darmonlarga qaraganda aralashish ehtimoli kamroq, u hali ham uchraydi va bir nechta mamlakatlarda qayd etilgan.

PCP: Kamdan-kam hollarda nasha (ayniqsa past sifatli) PCP bilan bog'langan, ayniqsa Qo'shma Shtatlar. Biroq, har doim ham yashirin ravishda amalga oshirilmaydi. Buni tez-tez bajaradigan dilerlar (ammo har doim ham emas) o'zlarining mahsulotlarini boshqa moddalar bilan "yaxshilangan" deb reklama qiladilar va agar ular to'qish agentlari nima ekanligini aniq aytmasalar ham, boshqacha narxlardan ko'proq pul talab qiladilar. Bunday aralashmalar ko'pincha "qovurdoq", "nam", "illy", "sherm", "suv-suv", "chang (ed)", "o'ta begona o't", "grecodine" yoki boshqa nomlar bilan ataladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston milliy ensiklopediyasi 2000
2. Holmatov ---farmakagnoziya Toshkent 2005
3. Pratorov, To'xtayev, Azimova—o'simliklar botanikasi
4. www.iib.uz